

سندیکای صنعت برق ایران

Iran Electrical Industry Syndicate

بررسی احکام قانون بودجه سال ۱۴۰۴ در حوزه صنعت برق و ارائه پیشنهادات سندیکای صنعت برق

شناسنامه گزارش:

عنوان گزارش: بررسی احکام قانون بودجه سال ۱۴۰۴ در حوزه صنعت برق و ارائه پیشنهادات سندیکای صنعت برق

تدوین: معاونت پژوهشی سندیکای صنعت برق ایران

مدیر مطالعه: علیرضا اسدی

کارشناس پژوهش: رکسانا اسدی منش

تاریخ انتشار: اردیبهشت ۱۴۰۴

خلاصه مدیریتی

مطابق با قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، لایحه بودجه در دو بخش احکام بودجه‌ای و جداول بودجه‌ای به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود. با تصویب و ابلاغ بخش اول قانون بودجه (شامل احکام ماده واحده) در بهمن ماه سال ۱۴۰۳، بخش دوم لایحه بودجه (شامل جداول کلان بودجه‌ای) جهت بررسی و تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه شده است. طبق ارقام درج شده در بخش اول قانون بودجه ۱۴۰۴، بودجه کل کشور ۱۱۲۷۹۵ هزار میلیارد ریال اعلام شده است. منابع بودجه عمومی دولت ۴۹۵۶۴ هزار میلیارد ریال و بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت ۶۳۷۷۳ هزار میلیارد ریال پیش‌بینی شده است. بررسی اجزای منابع عمومی دولت گویای آن است که در قانون بودجه ۱۴۰۴، رقم ۲۴۴۶۴ هزار میلیارد ریال از محل درآمدها، رقم ۹۳۰۰ هزار میلیارد ریال از محل واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و رقم ۱۵۸۰۰ هزار میلیارد ریال از محل واگذاری دارایی‌های مالی محقق خواهد شد. مطابق با آمار و ارقام ارائه شده در لایحه پیشنهادی؛

- در بخش درآمدها بیشترین سهم مربوط به دو جزء درآمدهای مالیاتی (۷۴/۴ درصد) و خالص حقوق ورودی گمرکی (۱۰/۸ درصد) است.

- در بخش واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، برآورد شده است که ۵۳۹۵ هزار میلیارد ریال (معادل ۵۸ درصد) از محل منابع حاصل از نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی و ۳۲۵۵ هزار میلیارد ریال (معادل ۳۵ درصد) از محل واگذاری اموال منقول و غیرمنقول و سایر محقق می‌شود.

- در بخش واگذاری دارایی‌های مالی بیشترین سهم مربوط به دو جزء خالص منابع ناشی از فروش و یا واگذاری اوراق مالی اسلامی (۴۷/۵ درصد) و منابع حاصل از صندوق توسعه ملی (۳۴/۲ درصد) است.

در بخش مصارف، هزینه‌ها ۳۳۵۵۸ هزار میلیارد ریال، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۶۰۰۶ هزار میلیارد ریال و تملک دارایی‌های مالی ۱۰۰۰۰ هزار میلیارد ریال در نظر گرفته شده است.

براساس وضعیت ارقام در قانون بودجه ۱۴۰۴ تراز عملیاتی ۹,۰۹۴- هزار میلیارد ریال می‌باشد که نشان‌دهنده کسری ۳۰ درصدی تراز عملیاتی (جریان درآمد- هزینه) دولت است و نسبت به سال ۱۴۰۳ (۲,۸۰۴- هزار میلیارد ریال) حدود ۲۲۴ درصد کاهش یافته است، در قانون بودجه ۱۴۰۴، این کسری از کانال مازاد تراز مالی (خالص منابع ناشی از فروش و یا واگذاری اوراق مالی اسلامی) و سرمایه‌ای (منابع حاصل از نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی) جبران می‌شود.

مطابق با بررسی بخش برق در بخش دوم لایحه بودجه ۱۴۰۴، از جمله مهم‌ترین نقاط قوت می‌توان به پیش‌بینی اعتبارات قانونی مربوط به توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، مجوز انتشار اوراق مالی اسلامی برای تسویه بدهی دولت به صنعت برق اشاره کرد. در مقابل، مواردی همچون در نظر نگرفتن اعتبارات کافی برای اجرای ماده (۸) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق به عنوان نقاط ضعف اصلی بخش دوم لایحه بودجه قابل ذکر هستند. موضوع «تأمین مالی صنعت برق و تسویه بدهی‌های

انباشته» همچنان از مهم‌ترین مسائل صنعت برق است که در لایحه پیشنهادی دولت، برای تسویه بدهی دولت به بخش برق، صرفاً از محل واگذاری دارایی‌ها و مولدسازی احکامی لحاظ شده است که جوابگوی نیازهای این صنعت نیست. لذا سندیکا با تأکید بر ظرفیت‌های «قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق» که می‌تواند راهگشای مسائل این صنعت باشد، پیشنهاداتی را ارائه کرده است که در قانون بودجه ۱۴۰۴ پیشنهاد سندیکا مبنی بر تخصیص ۶۰ هزار میلیارد تومان برای تأدیه مطالبات صنعت برق تصویب گردید.

در گزارش حاضر، ابتدا فضای مالی بودجه بررسی شده است. سپس احکام مرتبط در حوزه صنعت برق در لایحه بودجه و قانون بودجه ۱۴۰۴ و پیشنهادات سندیکا ارائه شده است.

۱- مقدمه

قانون بودجه سنواتی توسط دولت تهیه و با تصویب مجلس شورای اسلامی به عنوان برنامه مالی مبنای اداره دستگاه‌های اجرایی کشور و تخصیص درآمد و هزینه‌های آن‌ها می‌باشد. به عبارت دیگر دولت و مجلس شورای اسلامی با تصویب قانون بودجه، سیاست‌های مالی اقتصاد کشور را تنظیم می‌کنند. بنابراین تحلیل این سیاست‌های مالی در بخش‌های مختلف اقتصادی کشور از جمله برق و انرژی برای بازیگران اقتصادی و به ویژه بخش خصوصی از اهمیت زیادی برخوردار است. از این رو در این گزارش با بررسی ساختار بودجه سنواتی حوزه برق و انرژی، پیشنهاداتی برای تنظیم قانون بودجه سال ۱۴۰۴ ارائه شده است.

۲- تحلیل ساختار بودجه صنعت برق

ارقام اصلی بودجه ۱۴۰۴ شامل دو بخش اصلی بودجه عمومی و بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت است. قانون بودجه کل کشور در سال ۱۴۰۴ از حیث منابع و مصارف معادل ۱۱۲،۷۹۵،۳۰۹،۰۰۰ میلیون ریال مصوب شده که نسبت به رقم ۶۴،۵۸۷،۱۲۳،۹۹۷ میلیون ریال مصوب قانون بودجه سال ۱۴۰۳، ۷۵ درصد رشد می‌یابد. بودجه عمومی دولت با ۵۳،۸۴۴،۵۵۰،۰۰۰ میلیون ریال مصوب شده است که نسبت به قانون ۱۴۰۳ معادل ۹۰ درصد افزایش می‌یابد. منابع قانون بودجه ۱۴۰۴ از حیث درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی با ۵۳،۸۴۴،۵۵۰،۰۰۰ و ۲۴،۴۶۴،۵۵۰،۰۰۰ به ۹،۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰ و ۱۵،۸۰۰،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریال درصد رشد نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۳، به ۲۴،۴۶۴،۵۵۰،۰۰۰، ۹،۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰ و ۱۵،۸۰۰،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریال رسیده است که بیانگر افزایش سهم مالیات‌ها، منابع حاصل از نفت و فرآورده‌های نفتی و افزایش واگذاری دارایی‌های مالی ناشی از فروش انواع اوراق مالی اسلامی، واگذاری سهام و منابع حاصل از صندوق توسعه ملی در تأمین مالی بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور بوده است.

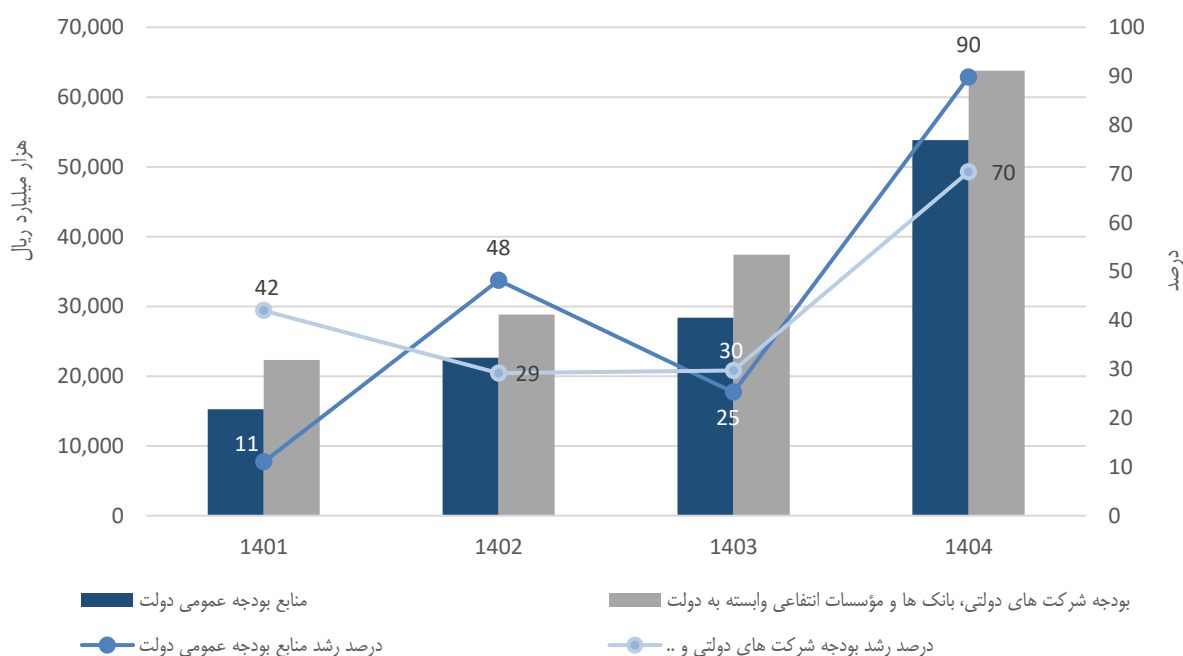
همچنین بودجه شرکت‌های دولتی با رقم ۶۳،۷۷۳،۷۵۹،۰۰۰ میلیون ریال مصوب شده که نسبت به مصوب سال ۱۴۰۳ به میزان ۷۰ درصد افزایش می‌یابد.

درآمدهای اختصاصی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی نیز با ۵۶ درصد رشد به ۴،۲۸۰،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریال افزایش می‌یابد که صرف هزینه‌های همان دستگاه‌ها خواهد شد. سایر تغییرات در منابع بودجه‌ای سال ۱۴۰۴ به شرح جدول (۱) است.

جدول ۱: مقایسه قانون بودجه کل کشور (میلیون ریال)

شرح	1401	1402	1403	1404	درصد رشد ۱۴۰۴
بودجه کل کشور از حیث منابع و مصارف	37,587,793,931	49,947,144,083	64,587,123,997	112,795,309,000	75
منابع و مصارف بودجه عمومی کشور	15,273,714,613	22,634,918,114	28,371,400,000	53,844,550,000	90
منابع عمومی	13,941,318,500	20,823,312,664	25,620,400,000	49,564,550,000	۹۳
درآمد اختصاصی وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی	1,332,396,113	1,811,605,450	2,751,000,000	4,280,000,000	56
بودجه شرکت های دولتی، بانک ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت	22,314,079,318	28,839,107,258	37,415,723,997	63,773,759,000	70

منبع: استخراج شده از جداول پیوست قانون بودجه کل کشور در سال های ۱۴۰۱-۱۴۰۴ [۱]، [۲]، [۳] و [۴]

شکل ۱: روند بودجه عمومی دولت و بودجه شرکت های دولتی

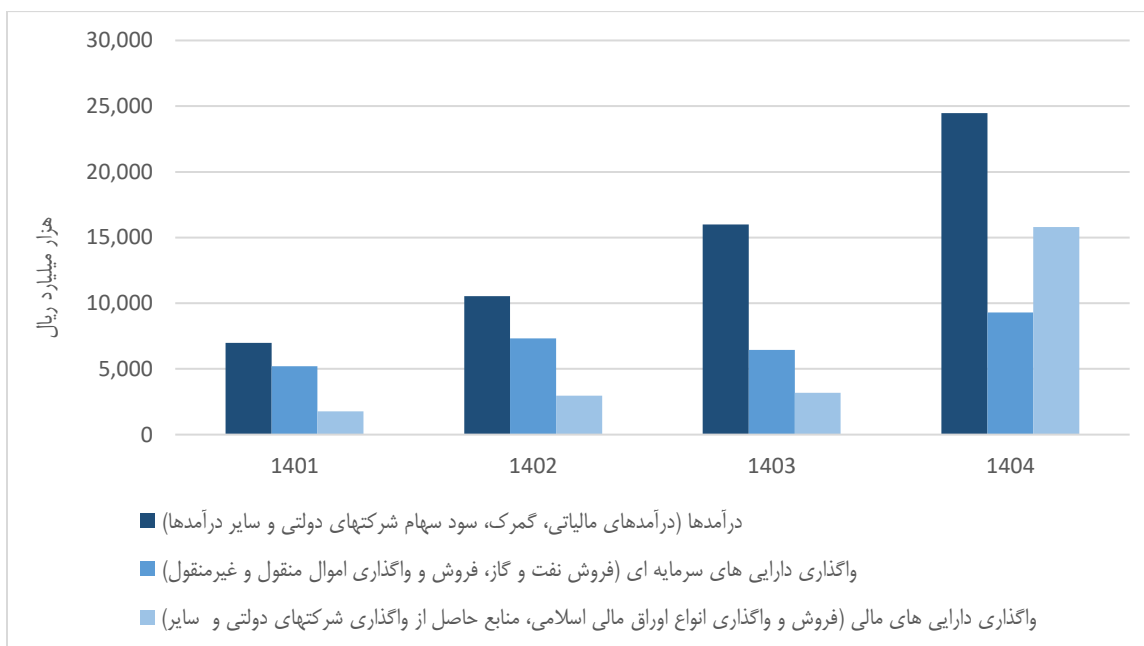
منبع: استخراج شده از جداول پیوست قانون بودجه کل کشور در سال های ۱۴۰۱-۱۴۰۴ [۱]، [۲]، [۳] و [۴]

منابع بودجه عمومی از سه بخش اصلی درآمدها [درآمدهای مالیاتی، خالص حقوق ورودی گمرکی، سود سهام شرکت های دولتی، مالکیت دولت در بخش ارتباطات، بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن، درآمد حاصل از فروش کالا و خدمات]، واگذاری

دارایی‌های سرمایه‌ای [منابع حاصل از نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی، تهاثر نفت بابت تأمین فرآورده و فروش، واگذاری اموال منقول و غیرمنقول و سایر] و واگذاری دارایی‌های مالی [خالص منابع ناشی از فروش و یا واگذاری اوراق مالی اسلامی، اسناد خزانه اسلامی بابت تسویه بدهی شرکت‌های وابسته به وزارت نیرو در حوزه آب و برق، واگذاری سهام، منابع حاصل از صندوق توسعه ملی و سایر] تشکیل شده است. در قانون بودجه ۱۴۰۴، سهم درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی از منابع بودجه عمومی دولت به ترتیب برابر با ۴۹، ۱۹ و ۳۳ درصد است که ۳۷ درصد آن از درآمدهای مالیاتی، ۱۵ درصد آن از منابع ناشی از فروش و یا واگذاری اوراق مالی اسلامی و ۱۱ درصد آن از منابع حاصل از نفت و فرآورده‌های نفتی و ۱۱ درصد آن از منابع حاصل از صندوق توسعه ملی می‌باشد (شکل ۲).

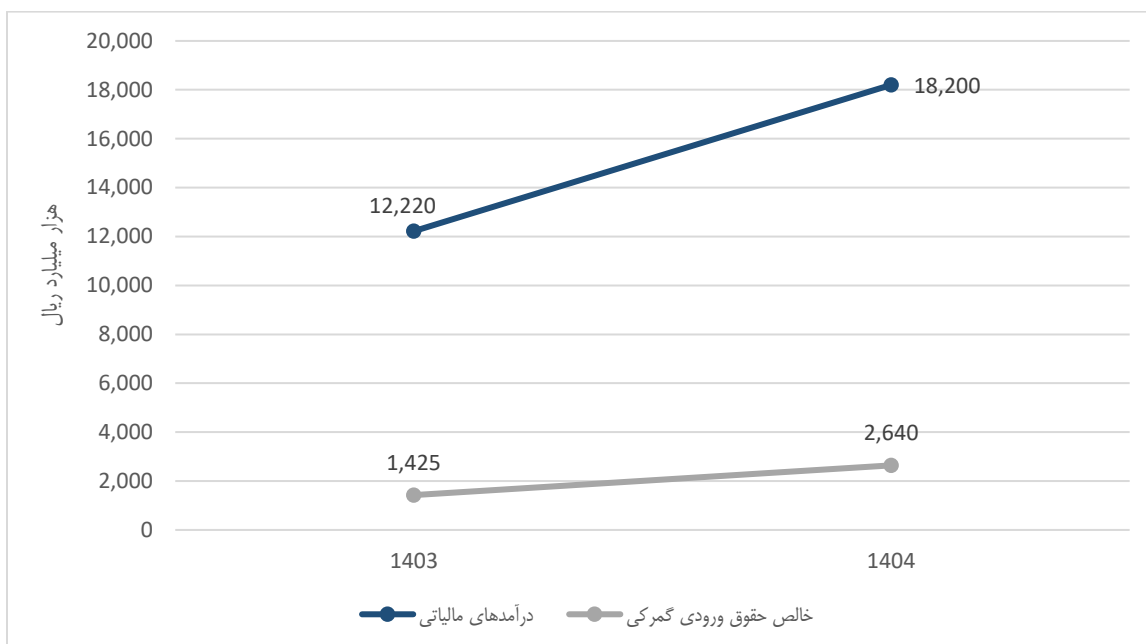
همانطور که از شکل (۳) مشاهده می‌شود، در قانون بودجه ۱۴۰۴، درآمدهای مالیاتی با رشد ۴۹ درصدی نسبت به بودجه سال ۱۴۰۳ به ۱۸۲۰۰ هزار میلیارد ریال افزایش می‌یابد. سهم درآمدهای مالیاتی از کل درآمدهای دولت ۷۴ درصد می‌باشد. حقوق گمرکی نیز با ۸۵ درصد رشد نسبت به بودجه سال ۱۴۰۳ به ۲۶۴۰ هزار میلیارد ریال ۱۴۰۴ افزایش خواهد یافت. سهم حقوق گمرکی از کل درآمدهای دولت ۱۱ درصد می‌باشد.

همچنین، مطابق با شکل (۴)، در قانون بودجه ۱۴۰۴، منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های مالی (۱) استقراض دولت از طریق انتشار اوراق سرر سید دار) با ۱۹۵ درصد رشد نسبت به بودجه سال ۱۴۰۳ به ۷۵۰۰ همت هزار میلیارد ریال خواهد رسید. واگذاری سهام شرکت‌های دولتی نیز با ۲۵۸ درصد رشد نسبت به بودجه سال ۱۴۰۳ به ۲۱۵۰ هزار میلیارد ریال خواهد رسید.

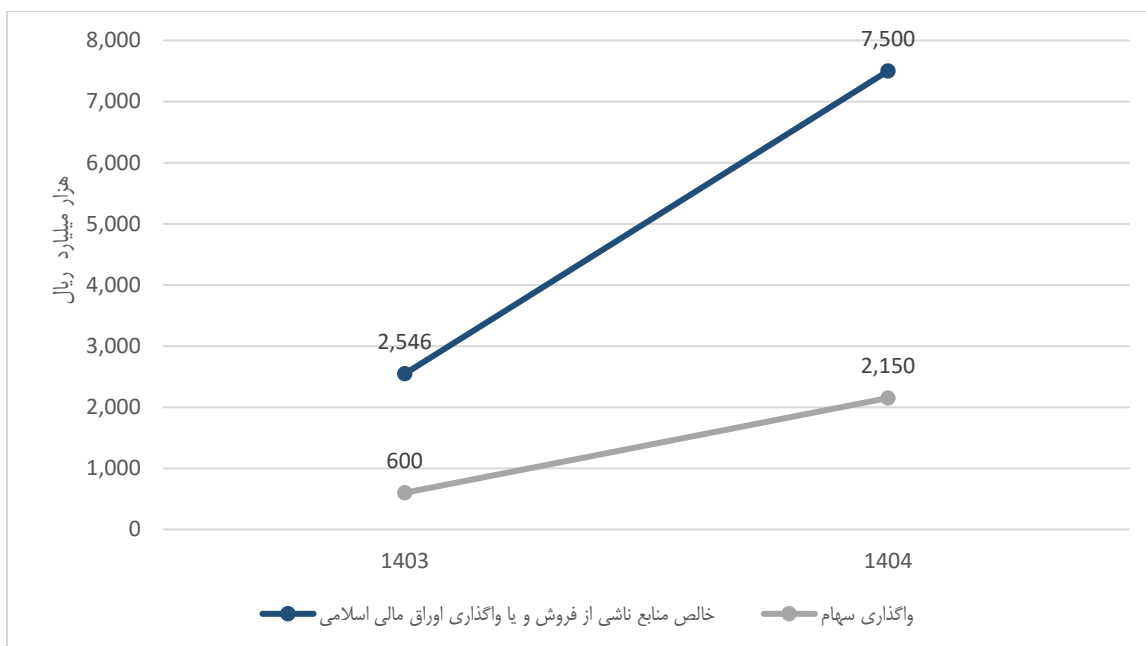

شکل ۲: روند تغییرات منابع عمومی دولت، ۱۴۰۱-۱۴۰۴

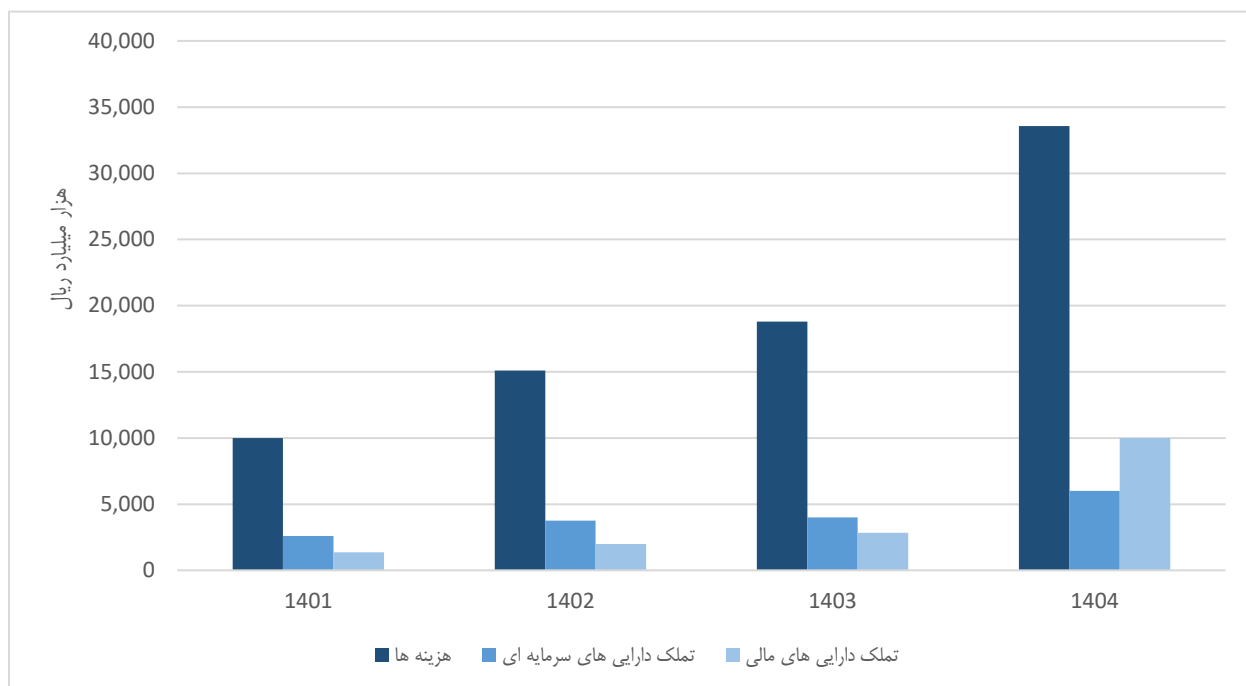
منبع: استخراج شده از جداول پیوست قانون بودجه کل کشور در سال‌های ۱۴۰۱-۱۴۰۴ [۱]، [۲]، [۳] و [۴]

شکل ۳: روند درآمدهای مالیاتی و گمرکی دولت در قانون بودجه ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴
منبع: استخراج شده از جداول پیوست قانون بودجه کل کشور در سالهای ۱۴۰۳-۱۴۰۴ [۳] و [۴]

شکل ۴: روند واگذاری داراییهای مالی در قانون بودجه ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴
منبع: استخراج شده از جداول پیوست قانون بودجه کل کشور در سالهای ۱۴۰۳-۱۴۰۴ [۳] و [۴]

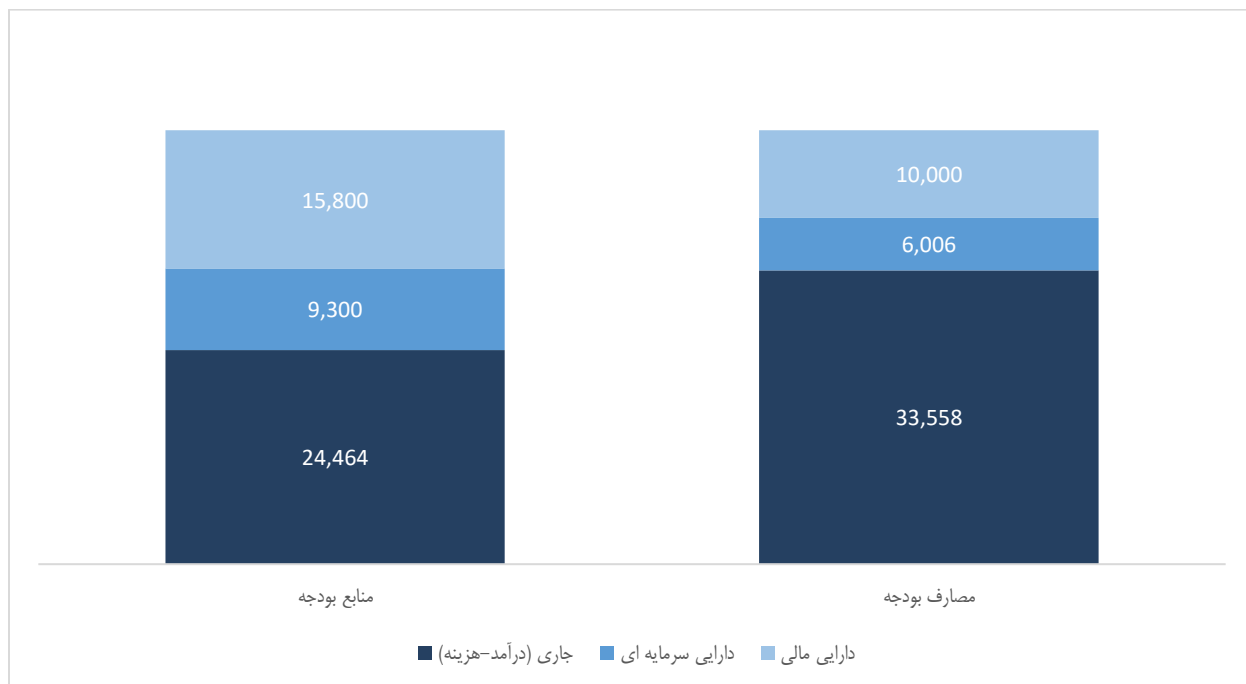

شکل ۵: روند تغییرات مصارف عمومی دولت، ۱۴۰۱-۱۴۰۴

منبع: استخراج شده از جداول پیوست قانون بودجه کل کشور در سالهای ۱۴۰۱-۱۴۰۴ [۱]، [۲]، [۳] و [۴]

شکل (۵) میزان مصارف عمومی دولت در قانون بودجه ۱۴۰۴ را نشان می‌دهد. مصارف قانون بودجه ۱۴۰۴ نیز از حیث هزینه‌ها، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و تملک دارایی‌های مالی به ترتیب با ۷۹، ۵۰ و ۲۵۳ درصد نسبت به مصوب ۱۴۰۳ به ۳۳,۵۵۸,۵۵۰,۰۰۰، ۶,۰۰۶,۰۰۰,۰۰۰ و ۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال افزایش می‌یابد.

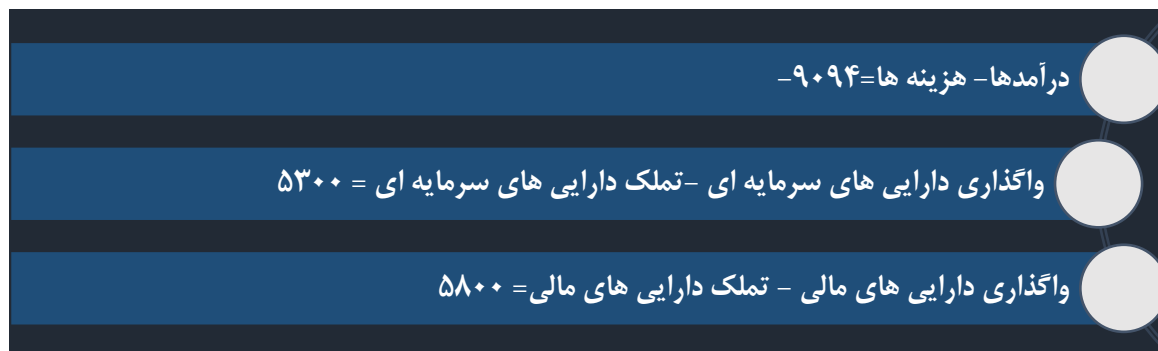
بخش اصلی مصارف بودجه عمومی مربوط به هزینه‌های جاری است که ۶۸ درصد مصارف را تشکیل می‌دهد. ۲۰ درصد صرف تملک دارایی‌های مالی (بازپرداخت بدهی‌ها دولت) می‌باشد. ۱۲ درصد نیز سهم تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (طرح‌های عمرانی و ..) خواهد شد.

شکل ۶: منابع و مصارف بودجه عمومی، ۱۴۰۴

منبع: استخراج شده از جداول پیوست قانون بودجه کل کشور در سال ۱۴۰۴ [۴]

براساس وضعیت ارقام در قانون بودجه ۱۴۰۴ تراز عملیاتی ۹,۰۹۴- هزار میلیارد ریال می باشد که نشان دهنده کسری ۳۰ درصدی تراز عملیاتی (جریان درآمد- هزینه) دولت است و نسبت به سال ۱۴۰۳ (۲,۸۰۴- هزار میلیارد ریال) حدود ۲۲۴ درصد کاهش یافته است. تراز سرمایه ای از ۲,۴۴۵ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۳ با افزایش ۱۱۶/۷ درصدی به ۵۳۰۰ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۴ رسیده است. در این بین، در سال های اخیر روند تراز مالی از ثبات چندانی برخوردار نبوده است. تراز مالی در سال ۱۴۰۲ با ۱۳۳/۵ درصد نسبت به قانون بودجه ۱۴۰۱ به ۹۷۵ هزار میلیارد ریال رسیده است و در سال ۱۴۰۳ با کاهش حدود ۹۵ درصد به ۱۲۸,۶۰۰ میلیارد ریال رسیده است. تراز مالی در سال ۱۴۰۴ نیز مجدداً با رشد چشمگیری به ۵۸۰۰ هزار میلیارد ریال افزایش می یابد. اما همچنان این ارقام بیانگر کسری شدید در تراز عملیاتی دولت نسبت به سال های قبل از آن است. اگرچه، در سال های قبل این کسری بیشتر از کانال مازاد تراز سرمایه ای دولت جبران می شد، اما در قانون بودجه ۱۴۰۴، این کسری از کانال مازاد تراز مالی و سرمایه ای جبران می شود.

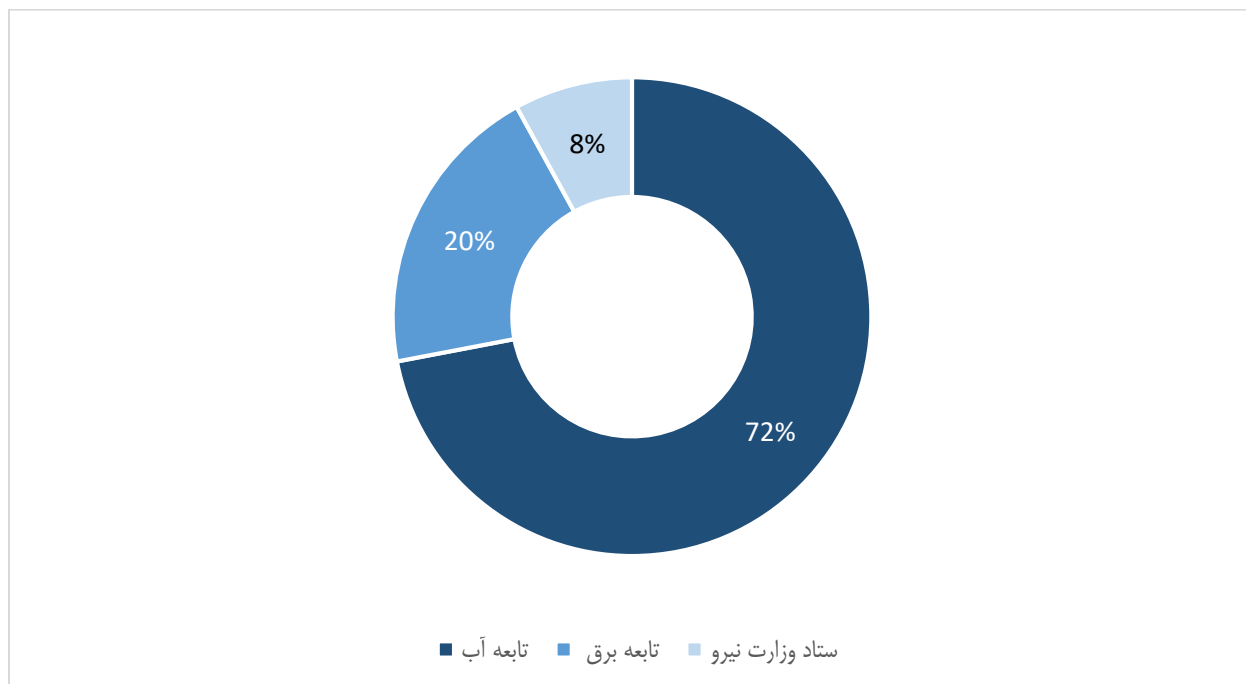

شکل ۷: تراز عملیاتی، سرمایه‌ای و مالی بودجه عمومی سال ۱۴۰۴ - هزار میلیارد ریال
منبع: استخراج شده از جداول پیوست قانون بودجه کل کشور در سال ۱۴۰۴ [۴] و محاسبات تحقیق

۳- بررسی اعتبارات مرتبط با بخش برق

بخش قابل توجهی از گردش مالی مرتبط با بخش برق در قالب بودجه شرکت‌های دولتی انجام می‌شود که انعکاس دقیقی در جداول کلان قانون بودجه و لایحه بودجه ۱۴۰۴ وجود ندارد و لذا در این گزارش به آن پرداخته نشده است.

براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس (۱۴۰۳)، بررسی اعتبارات وزارت نیرو و دستگاه‌های تابعه نشان می‌دهد که مجموع اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مجموعه وزارت نیرو در بودجه عمومی در سال ۱۴۰۴ با ۴۰ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن، به ۸۱۰ هزار میلیارد ریال افزایش یافته است. حدود ۳ درصد از مجموع اعتبارات وزارت نیرو مربوط به اعتبارات هزینه‌ای و ۹۷ درصد مربوط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد. از نظر سهم بخش‌های مختلف تابعه نیز اغلب بودجه در نظر گرفته شده برای وزارت نیرو به دستگاه‌های تابعه بخش آب اختصاص داده شده است (شکل ۸).

شکل ۸: سهم بخش‌های مختلف تابعه وزارت نیرو از بودجه سال ۱۴۰۴ - کل بودجه برابر با ۸۱۰ هزار میلیارد ریال می‌باشد.
منبع: مرکز پژوهش‌های مجلس، ۱۴۰۳ [۶]

۴- بررسی احکام لایحه و قانون بودجه سال ۱۴۰۴

با توجه به موارد فوق و توضیحات ارائه شده از وضعیت صنعت برق و مبالغ تخصیصی به آن، در این بخش احکام لایحه و قانون بودجه سال ۱۴۰۴ شرح زیر بررسی شده است.

۴-۱- تعیین عوارض برق (موضوع ماده ۵ قانون حمایت از صنعت برق)

(۳۵ درصد سهم شرکت توانیر و ۶۵ درصد سهم سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق)

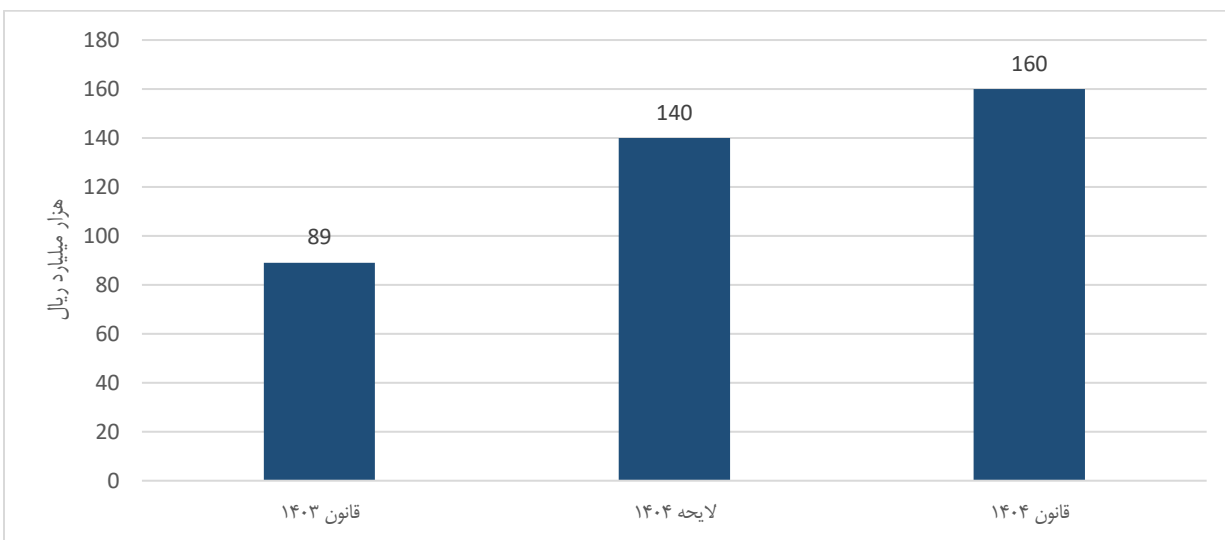
لایحه ۱۴۰۴ - (شناسه بودجه/ای ۷۰۴۳۵) - ت

عوارض موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور مصوب ۱۳۹۴/۸/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی به میزان ده درصد (۱۰٪) مبلغ برق مصرفی در سقف یک‌صد و چهل هزار میلیارد (۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تعیین می‌شود؛ مشترکان برق روستایی و عشایری مجاز، از شمول حکم این بند معاف‌اند. سی و پنج درصد (۳۵٪) از این منابع به حساب شرکت توانیر نزد خزانه‌داری کل کشور و شصت و پنج درصد (۶۵٪) مابقی به حساب سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد تا بر اساس مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور، صرف اهداف مورد اشاره در قانون فوق‌الذکر شود.

قانون بودجه ۱۴۰۴

در بند (ت) تبصره ۱۴ قانون بودجه ۱۴۰۴، عوارض موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور مصوب ۱۳۹۴/۸/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی به میزان ده درصد (۱۰٪) مبلغ برق مصرفی در سقف یکصد و شصت هزار میلیارد ریال تعیین می شود؛ مشترکان برق روستایی و عشایری مجاز، از شمول حکم این بند معافند. سی و پنج درصد (۳۵٪) از این منابع به حساب شرکت توانیر نزد خزانه‌داری کل کشور و شصت و پنج درصد (۶۵٪) مابقی به حساب سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد تا بر اساس مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور، به ترتیب صرف اجرای طرح‌های توسعه و نگهداری شبکه‌های روستایی و عشایری و تولید برق تجدیدپذیر و پاک شود.

مبلغ برق مصرفی در قانون بودجه ۱۴۰۴، ۲۰ هزار میلیارد ریال بیشتر از مبلغ برق مصرفی در لایحه بودجه تعیین شده است. همانطور که در شکل (۹) ملاحظه می‌شود، عوارض ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق با رشد ۱۴ درصد نسبت به لایحه بودجه ۱۴۰۴ و با رشد ۷۹/۷ درصد نسبت به قانون بودجه ۱۴۰۳ افزایش می‌یابد. همچنین با فرض اینکه عوارض برق، ۱۰ درصد کل درآمد صنعت برق است، می‌توان انتظار داشت درآمد فروش برق در سال ۱۴۰۴ رشد ۷۹/۷ درصدی خواهد داشت. ضمناً می‌توان انتظار داشت که کل درآمد فروش برق در سال ۱۴۰۴ برابر ۱۶۰ هزار میلیارد تومان باشد و با فرض اینکه میزان تولید برق در سال ۱۴۰۴ نسبت به سال ۱۴۰۳ با مشابه متوسط سال‌های قبل ۳ درصد رشد داشته باشد می‌توان تخمین زد که قیمت متوسط فروش برق در سال ۱۴۰۴ برابر ۳۶۱۸ ریال به ازاء هر کیلووات باشد.

شکل ۹: درآمد حاصل از عوارض برق در سال ۱۴۰۴

منبع: استخراج شده از جداول پیوست قانون بودجه کل کشور در سال ۱۴۰۴ [۳]، [۴]، [۵]

۲-۴- تعیین حق بیمه خسارات مالی و جانی مشترکان برق و گاز

لایحه بودجه ۱۴۰۴- (شناسه بودجه‌ای ۷۰۴۳۵)-ج

به استناد ماده (۱۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به هر یک از وزارتخانه‌های نفت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه ذی‌ربط اجازه داده می‌شود ماهانه از هر واحد مسکونی مشترکان گاز مبلغ ده هزار (۱۰,۰۰۰) ریال، از هر واحد مسکونی مشترکان برق مبلغ سه هزار (۳,۰۰۰) ریال و از هر یک از واحدهای تجاری مشترکان گاز و برق مبلغ سی هزار (۳۰,۰۰۰) ریال اخذ و به‌عنوان منابع داخلی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. شرکت‌های بیمه‌گر با هماهنگی وزارتخانه‌های مزبور مکلف‌اند با صدور بیمه‌نامه، مشترکان را از حقوق خود مطلع و متناسب با مبلغ دریافتی شرکت بیمه مربوط، خسارات واردشده را جبران نمایند.

قانون بودجه ۱۴۰۴

در بند (ث) تبصره ۱۴ قانون بودجه ۱۴۰۴، به استناد ماده (۱۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به هر یک از وزارتخانه‌های نفت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه ذی‌ربط اجازه داده می‌شود ماهانه از هر واحد مسکونی مشترکان گاز مبلغ ده هزار (۱۰,۰۰۰) ریال، از هر واحد مسکونی مشترکان برق مبلغ سه هزار (۳,۰۰۰) ریال و از هر یک از واحدهای تجاری مشترکان گاز و برق مبلغ سی هزار (۳۰,۰۰۰) ریال اخذ و به حساب شرکت‌های ذی‌ربط نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. وزارتخانه‌های نفت و نیرو مکلفند گزارش مبالغ پرداختی شرکت‌های بیمه‌ای از محل منابع این جزء را از شرکت‌های مذکور اخذ و هر سه ماه یک بار به کمیسیون‌های اجتماعی، انرژی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارسال نمایند. شرکت‌های بیمه‌گر با هماهنگی وزارتخانه‌های مزبور مکلفند با صدور بیمه‌نامه و اطلاع‌رسانی به ذینفعان، آنان را از حقوق خود مطلع و متناسب با مبلغ دریافتی شرکت بیمه مربوط، خسارات واردشده را جبران نمایند.

۳-۴- تعیین تعرفه برق و گاز تأسیسات گردشگری

لایحه بودجه ۱۴۰۴- (شناسه بودجه‌ای ۷۰۴۳۵)-چ

تعرفه گاز مصرفی تأسیسات گردشگری و صنایع دستی و آب درمانی ها و هتلها، مشابه تعرفه خدمات می باشد و تعرفه برق موارد موضوع این بند در مناطقی که فاقد گاز می باشند برابر تعرفه مصارف عمومی در قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق در نظر گرفته می شود.

قانون بودجه ۱۴۰۴

در بند (ج) تبصره ۱۴ قانون بودجه ۱۴۰۴، تعرفه گاز مصرفی تأسیسات گردشگری و صنایع دستی و آب درمانی‌ها (با تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) و هتلها در سقف الگوی مصرف، مشابه تعرفه خدمات می‌باشد و تعرفه برق موارد موضوع این بند در مناطقی که فاقد گاز می‌باشند برابر تعرفه برق گردشگری در قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق مصوب ۱۴۰۱/۸/۱۵ در نظر گرفته می‌شود.

۴-۴- ساز و کار پرداخت بدهی به تولیدکنندگان و پیمانکاران غیردولتی برق از طریق واگذاری اموال و انتشار اسناد خزانه اسلامی

لایحه بودجه ۱۴۰۴ - (شناسه بودجه‌ای ۷۰۴۳۵) - ح

در اجرای ماده (۶) قانون حمایت از صنعت برق و ماده (۸) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق، به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به پرداخت بدهی قطعی و حسابرسی شده تا پایان سال ۱۴۰۲ به تولیدکنندگان برق بخش غیردولتی و همچنین پیمانکاران و تأمین‌کنندگان تجهیزات صنعت برق کشور با هماهنگی وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت نیرو از طریق واگذاری اموال و دارایی‌های (غیرمنقول) دولت (به استثنای شرکت‌های تابعه وزارت نیرو) به طلبکاران مذکور اقدام نماید. به میزان بدهی پرداخت شده از محل این تبصره، از میزان بدهی دولت به شرکت توانیر بابت مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام شده برق موضوع ماده (۶) قانون حمایت از صنعت برق و ماده (۸) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق کاسته می‌شود. آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف یک ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه با همکاری وزارت نیرو و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

قانون بودجه ۱۴۰۴

در بند (ج) تبصره ۱۴ قانون بودجه ۱۴۰۴، در اجرای ماده (۶) قانون حمایت از صنعت برق و ماده (۸) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق، به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به پرداخت بدهی قطعی و حسابرسی شده تا پایان سال ۱۴۰۳ به تولیدکنندگان برق بخش غیردولتی و همچنین پیمانکاران و تأمین‌کنندگان تجهیزات صنعت برق کشور با هماهنگی وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت نیرو، ضمن رعایت مصوبه مولدسازی دارایی‌های دولت مورخ ۱۳۹۹/۹/۴ شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا از طریق واگذاری اموال و دارایی‌های (غیرمنقول) دولت (به استثنای شرکت‌های تابعه وزارت نیرو) با رعایت اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی و انتشار اسناد خزانه اسلامی تا سقف ششصد هزار میلیارد (۶۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال به طلبکاران مذکور توسط شرکت دولتی، با تضمین دولت به عنوان رکن ضامن، اقدام نماید. به میزان بدهی پرداخت‌شده از محل این تبصره، از میزان بدهی دولت به شرکت توانیر بابت مابه‌التفاوت قیمت

تکلیفی و قیمت تمام شده برق موضوع ماده (۶) قانون حمایت از صنعت برق و ماده (۸) قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق کاسته می‌شود.

۵-۴- اصلاح تعرفه برق، گاز طبیعی و مایع مازاد بر سهمیه و الگوی مصرف بخش کشاورزی

لایحه بودجه ۱۴۰۴ - بند الحاقی ۱-

وزارتخانه‌های نیرو، نفت و جهاد کشاورزی مکلفند نسبت به تعیین و تحویل سهمیه مصرف سوخت گاز طبیعی و مایع (سامانه سدف) و برق تا الگوی مصرف و سقف پروانه بهره‌برداری و سقف سهمیه مجاز در بخش کشاورزی اقدام نمایند. در صورت تأمین مازاد بر سهمیه و الگوی مصرف تعیین شده، تعرفه‌ها غیریارانه‌ای و به صورت افزایشی پلکانی (آی. بی. تی) به نحوی توسط هیأت‌وزیران تعیین خواهد شد که در برق از پنجاه درصد (۵۰٪) نرخ تبدیل انرژی (ای. سی. ای) تا تجدیدپذیر، در گاز طبیعی و معادل آن، از ده درصد (۱۰٪) نرخ خوراک پتروشیمی تا بالاترین نرخ صادراتی یا وارداتی، در سوخت مایع از نرخ سامانه سدف تا نرخ خرید از پالایشگاه‌ها باشد.

منابع حاصل از اجرای این حکم تا سقف دویست هزار میلیارد (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در ردیف درآمدی، پنجاه درصد (۵۰٪) به حساب بهینه سازی مصرف انرژی و پنجاه درصد (۵۰٪) به حساب صندوق حمایت از توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی واریز و متناسب با وصول منابع به شرح زیر هزینه می‌شود:

۱- حمایت از تأمین انرژی پاک (خورشیدی) مورد نیاز چاه‌های کشاورزی و صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی

۲- پرداخت سیزده درصد (۱۳٪) از سود تسهیلات بانکی جهت اجرای سامانه‌های تولید برق خورشیدی در تمام استان‌های کشور

قانون بودجه کشور ۱۴۰۴

بند (ح) تبصره ۱۴ قانون بودجه ۱۴۰۴، وزارتخانه‌های نیرو، نفت و جهاد کشاورزی مکلفند نسبت به تعیین و تحویل سهمیه مصرف سوخت گاز طبیعی و مایع (سامانه سدف) و برق تا الگوی مصرف و سقف پروانه بهره‌برداری و سقف سهمیه مجاز در بخش کشاورزی اقدام نمایند. در صورت تأمین مازاد بر سهمیه و الگوی مصرف تعیین شده، تعرفه‌ها غیریارانه‌ای و به صورت افزایشی پلکانی (آی. بی. تی) به نحوی توسط هیأت‌وزیران تعیین خواهد شد که در برق از پنجاه درصد (۵۰٪) نرخ تبدیل انرژی (ای. سی. ای) تا تجدیدپذیر، در گاز طبیعی و معادل آن، از ده درصد (۱۰٪) نرخ خوراک پتروشیمی تا بالاترین نرخ صادراتی یا وارداتی، در سوخت مایع از نرخ سامانه سدف تا نرخ خرید از پالایشگاه‌ها باشد.

منابع حاصل از اجرای این حکم تا سقف دویست هزار میلیارد (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در ردیف درآمدی مربوط، پنجاه درصد (۵۰٪) به حساب بهینه سازی مصرف انرژی و پنجاه درصد (۵۰٪) به حساب صندوق حمایت از توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی واریز و متناسب با وصول منابع به شرح زیر هزینه می شود:

- ۱- حمایت از تأمین انرژی پاک (خورشیدی) مورد نیاز چاههای کشاورزی و صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی.
- ۲- پرداخت سیزده درصد (۱۳٪) از سود تسهیلات بانکی جهت اجرای سامانه های تولید برق خورشیدی در تمام استان های کشور.

۴-۶- صدور گواهی صرفه جویی انرژی نیروگاه های تجدیدپذیر و برقایی

لایحه بودجه ۱۴۰۴ - بند الحاقی ۲-

در اجرای ماده (۱۴) قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق، دولت مکلف است نسبت به صدور گواهی صرفه جویی انرژی قابل فروش در بهابازار (بورس) انرژی، بابت سوخت صرفه جویی شده یا مصرف نشده مربوط به نیروگاه های تجدیدپذیر و برقایی جدید و یا در حال بهره برداری، تا سقف هشتاد هزار (۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) میلیارد ریال اقدام و منابع حاصله جهت توسعه، تکمیل و یا تسویه بدهی های این طرح ها در اجرای تکالیف قانون برنامه هفتم پیشرفت از طریق ردیف درآمد - هزینه در اختیار شرکت تابعه ذیربط در وزارت نیرو قرار گیرد.

قانون بودجه ۱۴۰۴

بند (خ) تبصره ۱۴ قانون بودجه ۱۴۰۴، در اجرای ماده (۱۴) قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق، دولت مکلف است نسبت به صدور گواهی صرفه جویی انرژی قابل فروش در بهابازار (بورس) انرژی، بابت سوخت صرفه جویی شده یا مصرف نشده مربوط به نیروگاه های تجدیدپذیر و برقایی جدید و یا در حال بهره برداری، تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اقدام و منابع حاصله جهت توسعه، تکمیل و یا تسویه بدهی های این طرح ها در اجرای تکالیف قانون برنامه هفتم پیشرفت از طریق ردیف درآمد - هزینه مربوط در اختیار شرکت تابعه ذیربط در وزارت نیرو قرار گیرد.

۴-۷- صدور گواهی صرفه جویی انرژی برای طرح های بهینه سازی خاص

لایحه ۱۴۰۴ - بند الحاقی ۳- در اجرای تکالیف جز (۲) بند «الف» ماده (۴۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت مبنی بر جمع و ادغام ظرفیت های مرتبط با وظایف قانونی سازمان بهینه سازی و مدیریت راهبردی انرژی در شرکت بهینه سازی مصرف سوخت، سازمان انرژی های تجدیدپذیر و بهره وری انرژی برق (ساتبا) و ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت، از ابتدای سال ۱۴۰۴ عملیات مالی و بودجه ای دستگاه های مذکور مرتبط به وظایف قانونی سازمان بهینه سازی و مدیریت

راهبردی انرژی صرفاً ذیل سازمان مذکور و در چهارچوب اساسنامه آن امکانپذیر است. همچنین در اجرای بند «پ» ماده (۴۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت و به منظور شکلگیری بازار بهینه‌سازی مصرف انرژی، دولت از طریق سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی مکلف است نسبت به صدور گواهی صرفه‌جویی انرژی برای مردم، بخش خصوصی و همچنین طرح (پروژه) های بهینه‌سازی انرژی به شرح زیر اقدام نماید:

۱- از طریق وزارت کشور (با همکاری شهرداری‌های کشور) تا سقف شصت هزار میلیارد (۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در قالب ارتقاء و نوسازی ناوگان حمل و نقل درون شهری

۲- از طریق وزارت نیرو تا سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در طرح‌های تولید برق تجدیدپذیر و افزایش بازدهی نیروگاه‌های حرارتی موجود و همچنین تا سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در طرح‌های تعویض خنک‌کننده (کولر) های آبی و گازی فرسوده با خنک‌کننده (کولر) های کم‌مصرف با اولویت مدارس و مراکز نیروهای مسلح و بسیج

۳- از طریق وزارت صنعت، معدن و تجارت تا سقف چهل هزار میلیارد (۴۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در طرح‌های اسقاط خودروهای فرسوده و جایگزینی با خودروهای کم مصرف، برقی - بنزینی (هیبریدی) و برقی

۴- از طریق وزارت راه و شهرسازی با همکاری وزارت کشور تا سقف شصت هزار میلیارد (۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در طرح‌های نوسازی ناوگان فرسوده برونشهری

۵- از طریق وزارت نفت تا سقف شصت هزار میلیارد (۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در طرح‌های جایگزینی و نصب بخاری کم‌مصرف و بهسازی سامانه (سیستم) گرمایشی در موتورخانه‌های موجود با اولویت مدارس و مراکز نیروهای مسلح و بسیج، سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی مکلف است با امکان جابه‌جایی سی درصد (۳۰٪) موارد فوق نسبت به انعقاد قرارداد با شرکت‌های سرمایه‌گذار با هدف کاهش مصرف بخشی از مشترکین گاز و برق اقدام نماید. همچنین این سازمان مجاز است معادل صرفه‌جویی ایجاد شده در قراردادهای فوق و تا سقف ۵۰۰ میلیون متر مکعب، گواهی سپرده یا صرفه‌جویی گاز طبیعی پذیرفته‌شده و قابل معامله در بهابازار (بورس) را صادر و به شرکت کارور متقاضی تحویل نماید. شرکت تابعه وزارت نفت مکلف است با اعلام بهابازار (بورس)، حجم گاز متناظر با گواهی صرفه‌جویی را تحویل نماید. اعطای پاداش صرفه‌جویی به مردم در قالب صدور گواهی صرفه‌جویی مجاز بوده و حساب بهینه‌سازی مصرف انرژی از شمول ماده (۱۲۵) قانون محاسبات عمومی مستثنی می‌گردد.

قانون بودجه ۱۴۰۴

در بند (د) تبصره ۱۴ قانون بودجه ۱۴۰۴، در اجرای تکلیف جز (۲) بند «الف» ماده (۴۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت مبنی بر جمع و ادغام ظرفیت‌های مرتبط با وظایف قانونی سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی در شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) و ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت، از ابتدای سال ۱۴۰۴ عملیات مالی و بودجه‌ای دستگاه‌های مذکور مرتبط با وظایف قانونی سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی صرفاً ذیل سازمان مذکور و در چهارچوب اساسنامه آن امکان‌پذیر است. همچنین در اجرای بند «پ» ماده (۴۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت و به منظور شکل‌گیری بازار بهینه‌سازی مصرف انرژی، دولت از طریق سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی مکلف است نسبت به صدور گواهی صرفه جویی انرژی برای مردم، بخش خصوصی و همچنین طرح (پروژه)‌های بهینه‌سازی انرژی به شرح زیر اقدام نماید:

۱- از طریق وزارت کشور (با همکاری شهرداری‌های کشور) تا سقف شصت هزار میلیارد (۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در قالب ارتقاء و نوسازی ناوگان حمل و نقل درون شهری.

۲- از طریق وزارت نیرو تا سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در طرح‌های تولید برق تجدیدپذیر و افزایش بازدهی نیروگاه‌های حرارتی موجود و همچنین تا سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در طرح‌های تعویض خنک‌کننده (کولر)‌های آبی و گازی فرسوده با خنک‌کننده (کولر)‌های کم‌مصرف با اولویت مدارس و مراکز نیروهای مسلح و بسیج.

۳- از طریق وزارت صنعت، معدن و تجارت تا سقف چهل هزار میلیارد (۴۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در طرح‌های اسقاط خودروهای فرسوده و جایگزینی با خودروهای کم مصرف، برقی - بنزینی (هیبریدی) و برقی.

۴- از طریق وزارت راه و شهرسازی با همکاری وزارت کشور تا سقف شصت هزار میلیارد (۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در طرح‌های نوسازی ناوگان فرسوده برون شهری.

۵- از طریق وزارت نفت تا سقف شصت هزار میلیارد (۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در طرح‌های جایگزینی و نصب بخاری کم‌مصرف و بهسازی سامانه (سیستم) گرمایشی در موتورخانه‌های موجود با اولویت مدارس و مراکز نیروهای مسلح و بسیج، سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی مکلف است با امکان جابه‌جایی سی درصد (۳۰٪) موارد فوق نسبت به انعقاد قرارداد با شرکت‌های سرمایه‌گذار با هدف کاهش مصرف بخشی از مشترکین گاز و برق اقدام نماید. همچنین این سازمان مجاز است معادل صرفه‌جویی ایجاد شده در قراردادهای فوق و تا سقف ۵۰۰ میلیون متر مکعب، گواهی سپرده یا صرفه جویی گاز طبیعی پذیرفته شده و قابل معامله در بهابازار (بورس) را صادر و به شرکت کارور متقاضی تحویل نماید. شرکت تابعه وزارت نفت مکلف است با اعلام بهابازار (بورس)، حجم گاز متناظر با گواهی صرفه‌جویی را تحویل نماید. اعطای

پاداش صرفه‌جویی به مردم در قالب صدور گواهی صرفه‌جویی مجاز بوده و حساب بهینه‌سازی مصرف انرژی از شمول ماده (۱۲۵) قانون محاسبات عمومی کشور مستثنی می‌گردد. سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی مکلف است گزارش تفصیلی عملکرد این بند را هر سه ماه یکبار به کمیسیون‌های انرژی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

۴-۸- معافیت مالیاتی

لایحه بودجه و قانون بودجه ۱۴۰۴

در بند (چ) تبصره ۱ لایحه و قانون بودجه بودجه ۱۴۰۴، مابه‌التفاوت (یارانه) قیمت‌های فروش تکلیفی آب، برق و جمع‌آوری و دفع فاضلاب با هزینه تمام شده آن (مورد تأیید سازمان حسابرسی) که توسط دولت به شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نیرو (تابعه و وابسته) پرداخت می‌شود، به عنوان کمک زیان محسوب و به حساب زیان انباشته این شرکت‌ها منظور می‌شود و از پرداخت سهم سود سهام دولت، معاف است. کمک زیان یادشده تا سقف زیان انباشته سنواتی شرکت‌های مزبور (ناشی از اعمال قیمت‌های تکلیفی) مشمول مالیات به نرخ صفر است.

۴-۹- تأمین مالی داخلی

الف) مدیریت مطالبات دولت از بخش خصوصی

لایحه بودجه ۱۴۰۴- (شناسه بودجه‌ای ۷۰۱۷)-س

دستگاه‌های اجرایی از جمله شرکت‌های تابعه وزارتخانه‌های نفت، نیرو و صنعت؛ معدن و تجارت مانند شرکت ملی نفت، ایمیدرو و شرکت ملی گاز مکلف‌اند برای جلوگیری از انباشت مطالبات دولت ناشی از عدم پرداخت کالا و خدمات فروخته شده به اشخاص حقوقی در بخش غیردولتی نسبت به اعمال وجه التزام ناشی از عدم تادیه بدهی به مأخذ نرخ سود مصوب هیئت عالی بانک مرکزی برای سپرده بلند مدت از زمان ایجاد بدهی اقدام کنند. همچنین دستگاه‌های موصوف مکلف‌اند نسبت به وصول تمام بدهی‌های گذشته بدهکاران به دولت و شرکت‌های دولتی اقدام و ظرف سه ماه اطلاعیه پرداخت اعم از قبوض اصلاحی را صادر و به دریافت‌کنندگان خدمت و کالا ابلاغ کنند. بالاترین مقام مسئول دستگاه اجرایی مکلف به اجرای این بند و ارائه گزارش اقدامات انجام شده به سازمان برنامه و بودجه در بازه‌های سه‌ماهه است. دستگاه‌های اجرایی مکلف‌اند در انتهای آذرماه فهرست بدهکاران بزرگ به میزان صد (۱۰۰) برابر نصاب معاملات بزرگ سال‌های ۱۴۰۳ و قبل را جهت اطلاع عموم منتشر نمایند. آیین‌نامه اجرایی این بند مشتمل بر نحوه شناسایی سود شرکت‌های مذکور به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، نیرو و نفت به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

قانون بودجه ۱۴۰۴

بند (ژ) تبصره ۲ قانون بودجه ۱۴۰۴، دستگاه‌های اجرائی از جمله شرکت‌های تابعه وزارتخانه‌های نفت، نیرو و صنعت، معدن و تجارت مانند شرکت ملی نفت، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و شرکت تابعه ذیربط وزارت نفت در امور گاز مکلفند برای جلوگیری از انباشت مطالبات دولت ناشی از عدم پرداخت بهای کالا و خدمات به اشخاص حقوقی در بخش غیردولتی نسبت به اعمال وجه التزام ناشی از عدم تادیه بدهی به مأخذ نرخ سود مصوب هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای سپرده بلند مدت از زمان ایجاد بدهی اقدام کنند. همچنین دستگاه‌های موصوف مکلفند نسبت به وصول تمام بدهی‌های گذشته بدهکاران به دولت و شرکت‌های دولتی اقدام و ظرف سه ماه اطلاعیه پرداخت اعم از قبوض اصلاحی را صادر و به دریافت کنندگان خدمت و کالا ابلاغ کنند. بالاترین مقام مسؤول دستگاه اجرائی مکلف به اجرای این بند و ارائه گزارش اقدامات انجام شده به مجلس شورای اسلامی و سازمان برنامه و بودجه کشور در بازه‌های سه ماهه است. دستگاه‌های اجرائی مکلفند در انتهای آذرماه فهرست بدهکاران بزرگ به میزان صد (۱۰۰) برابر حداقل نصاب معاملات بزرگ سال‌های ۱۴۰۳ و قبل را جهت اطلاع عموم منتشر نمایند. در مواردی که در قراردادهای سابق اعمال وجه التزام پیش بینی نشده و یا به نحوی دیگر پیش‌بینی شده و یا زمان اعمال آن به نحو دیگری تعیین شده باشد، حسب مورد بر اساس قانون یا قرارداد عمل خواهد شد.

ب) تسویه و تهاتر بدهی‌های دستگاه‌های اجرائی

لایحه بودجه ۱۴۰۴- (شناسه بودجه‌ای ۷۰۱۱۲)-ش

در راستای مولدسازی دارایی‌های دولت و شرکت‌های دولتی، وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است اموال غیرمنقول در مالکیت دولت و شرکت‌های دولتی را که تا انتهای سال ۱۴۰۳ فرایند ارزش‌افزایی آنها را در مرکز مولدسازی دولت خاتمه‌یافته را از طریق سازوکار بورس به مزایده بگذارد.

متقاضیان خرید دارای طلب قطعی شده از دولت (به‌صورت فردی یا گروهی) از جمله سازمان تامین اجتماعی، صندوق‌های بازنشستگی، مطالبات بابت یارانه کود اوره، شرکت‌های تولیدکننده برق می‌توانند ضمن پرداخت ثمن نقدی بیع (معادل ۱۰ درصد) به ردیف درآمدی مربوطه نزد خزانه‌داری کل کشور، مابقی ثمن معامله را با مطالبات قطعی خود از دولت و شرکت‌های دولتی از طریق وزارتخانه مذکور تهاتر کند. این وزارتخانه موظف است حداکثر تا ۱۵ روز کاری پس از اتمام اقدامات فوق‌الذکر (واریز پرداخت نقدی و انجام تهاتر) اقدام به انتقال سند به نام خریدار کند. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود هزینه‌های فرایند انتقال اسناد را از محل وصولی نقدی بیع تأمین و مابقی را به‌عنوان درآمد عمومی دولت در ردیف مولدسازی منظور نماید. شرایط تهاتر و فهرست طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای مربوط در اطلاعیه عرضه درج می‌گردد.

خزانه‌داری کل کشور بر اساس تخصیص موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه موظف به ثبت و اعمال حساب ثمن تهاتری در ردیف‌های منابع و مصارف مندرج در قانون بودجه بابت رد دیون دولت به شکل جمعی- خرجی است.

دستگاه‌های اجرایی مجاز به فروش اموال غیرمنقول مازاد خود به روش فوق برای تهاتر بدهی به پیمانکاران طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی هستند.

استفاده از منابع حاصل از فروش اموال غیرمنقول شرکت‌های دولتی از جمله شرکت‌های مشمول ذکر نام، صرفاً برای پرداخت/تهاتر بدهی‌های پیمانکاران طرح‌های سرمایه‌ای یا تأمین منابع طرح‌های سرمایه‌ای جدید یا نیمه‌تمام مجاز است.

قانون بودجه ۱۴۰۴

بند (س) تبصره ۲ قانون بودجه ۱۴۰۴، در اجرای بند «الف» ماده (۳۶) و ماده (۴۲) قانون تأمین مالی تولید و زیر ساخت‌ها و به منظور مولدسازی دارایی‌های دولت و شرکت‌های دولتی، متقاضیان خرید دارایی‌های مذکور که دارای طلب قطعی شده از دولت هستند از جمله سازمان تأمین اجتماعی، شهرداریها سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح، صندوق‌های بازنشستگی، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص)، پیمانکاران و تأمین کنندگان مالی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، ستاد اجرائی فرمان حضرت امام (ره)، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، شرکت‌های طلبکار بابت یارانه کود اوره و شرکت‌های تولیدکننده برق، می‌توانند در سقف دو میلیون میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال که در سقف بودجه لحاظ شده است به صورت فردی یا گروهی ضمن پرداخت ثمن نقدی بیع (معادل تا ده درصد (۱۰٪) به حساب مربوطه نزد خزانه‌داری کل کشور و حسب مورد به حساب شرکت دولتی ذی‌ربط نزد خزانه‌داری کل کشور، مابقی ثمن معامله را با مطالبات قطعی خود از دولت و شرکت‌های دولتی از طریق وزارت امور اقتصادی و دارایی تهاتر کنند. این وزارتخانه موظف است حداکثر تا پانزده روز کاری پس از اتمام اقدامات فوق‌الذکر (واریز پرداخت نقدی و انجام تهاتر) اقدام به انتقال سند به نام خریدار کند. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود هزینه‌های فرایند انتقال اسناد را از محل و صولی نقدی بیع تأمین و مابقی را در حساب مربوطه نزد خزانه‌داری کل کشور با عنوان ردیف مولدسازی و حسب مورد به حساب شرکت دولتی ذی‌ربط نزد خزانه‌داری کل کشور منظور نماید. شرایط تهاتر و فهرست طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط در اطلاعیه عرضه درج می‌گردد.

خزانه‌داری کل کشور بر اساس تخصیص موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی موظف به ثبت و اعمال حساب ثمن تهاتری در ردیف‌های منابع و مصارف مندرج در این قانون بابت رد دیون دولت به شکل جمعی - خرجی است.

دستگاه‌های اجرائی مجاز به فروش اموال غیرمنقول مازاد خود به روش فوق برای تهاتر بدهی به پیمانکاران طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی هستند. منابع حاصل از واگذاری اموال شرکت‌های دولتی موضوع این بند به حساب شرکت‌های مزبور نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود.

استفاده از منابع حاصل از فروش اموال غیرمنقول شرکت‌های دولتی از جمله شرکت‌هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، صرفاً برای پرداخت یا تهاجر بدهی‌های پیمانکاران طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای یا تأمین منابع طرح‌های سرمایه‌ای جدید یا نیمه تمام مجاز است.

آیین نامه اجرائی این بند مشتمل بر میزان و مرجع تعیین ثمن نقدی براساس شاخص‌هایی مانند هزینه آماده‌سازی و نقدشوندگی دارایی و نحوه حسابرسی بدهی دولت و شرکت‌های دولتی و مطالبات قطعی متقاضیان تهاجر و ساز و کار تشخیص مازاد بودن، ارزش‌افزایی و ارزش‌گذاری دارایی‌های دولت و شرکت‌های دولتی، با رعایت کلیه قوانین و گردش خزانه مطابق اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

پ) سایر ظرفیت‌های تسویه مطالبات

لایحه بودجه ۱۴۰۴- (شناسه بودجه‌ای ۷۰۱۱۲)-ض

بدهی‌های شرکت بازرگانی دولتی، سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها، سازمان مرکزی تعاون روستایی و پشتیبانی امور دام به بانک مرکزی و بانک‌ها که ناشی از انجام تکالیف قانونی محوله دولت است (با تشخیص سازمان برنامه و بودجه کشور) که پس از تأیید سازمان حسابرسی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، به عنوان بدهی دولت منتقل می‌شود. دولت مکلف است معادل سی (۳۰٪) درصد مطالبات مذکور از ظرفیت ردیف، اوراق غیرقابل معامله در بازار سرمایه و صرفاً دارای سودبرگ را با رعایت ماده ۱۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت، در اختیار بانک‌های موضوع این بند قرار دهد.

قانون بودجه ۱۴۰۴

بند (ص) تبصره ۲ قانون بودجه ۱۴۰۴، اجازه داده می‌شود بدهی‌های شرکت‌های دولتی تابعه وزارت نیرو، شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران، سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها، سازمان مرکزی تعاون روستایی و شرکت سهامی پشتیبانی امور دام کشور و شرکت خدمات حمایتی کشاورزی به بانک مرکزی و بانک‌ها (ناشی از انجام تکالیف قانونی محوله دولت با تشخیص سازمان برنامه و بودجه کشور) پس از تأیید سازمان حسابرسی، با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیأت وزیران، به عنوان بدهی دولت تلقی شود. دولت مکلف است معادل پنجاه درصد (۵۰٪) مطالبات مذکور در سقف اوراق مالی اسلامی پیش‌بینی شده در این قانون، اوراق غیرقابل معامله در بازار سرمایه و صرفاً دارای سودبرگ را با رعایت ماده (۱۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت، در اختیار بانک‌های موضوع این بند قرار دهد.

ت) تسویه مطالبات بخش خصوصی با انتشار اوراق

لایحه بودجه ۱۴۰۴- تبصره ۲- جزء ۱ بند الحاقی ۲-

اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات تا پایان شهریور سال ۱۴۰۳ ایجاد شده و همچنین مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، شهرداری‌ها، صندوق‌های بازنشستگی، بانک‌ها، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص)، ستاد اجرائی فرمان حضرت امام (ره)، پیمانکاران حوزه نگهداری، ایمن‌سازی و بهسازی راه‌ها، سازمان بسیج سازندگی، پیمانکاران خصوصی، سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور، شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آن‌ها و نیز شرکت‌های دولتی تابعه وزارتخانه‌های نیرو، جهاد کشاورزی و راه و شهرسازی که بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی از دولت در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۴۰۲ ایجاد شده است را با بدهی اشخاص یاد شده به بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری موضوع بند «ح» ماده (۱) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که تا پایان سال ۱۴۰۲ ایجاد شده از طریق تسویه بدهی‌های بانک‌ها و مؤسسات اعتباری به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، تا سقف پانصد هزار میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به صورت جمعی- خرجی از طریق انتشار اسناد (اوراق) تسویه خزانه تسویه کند.

قانون بودجه ۱۴۰۴

در جزء (۱) بند (ع) تبصره ۲ قانون بودجه ۱۴۰۴، اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۴۰۲ ایجاد شده از جمله مطالبات قطعی نهادهای عمومی غیردولتی، شهرداری‌ها، صندوق‌های بازنشستگی، بانک‌ها، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص)، ستاد اجرائی فرمان حضرت امام (ره)، پیمانکاران حوزه نگهداری، ایمن‌سازی و بهسازی راه‌ها، سازمان بسیج سازندگی، پیمانکاران خصوصی، سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور، شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها و نیز مطالبات قطعی شرکت‌های دولتی تابعه وزارتخانه‌های نیرو، جهاد کشاورزی و راه و شهرسازی که بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی از دولت در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۴۰۲ ایجاد شده است را با بدهی اشخاص یاد شده به بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری موضوع بند «ح» ماده (۱) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که تا پایان سال ۱۴۰۲ ایجاد شده از طریق تسویه بدهی‌های بانک‌ها و مؤسسات اعتباری به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، تا سقف پانصد هزار میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به صورت جمعی- خرجی از طریق انتشار اسناد اوراق تسویه خزانه تسویه کند.

ث) تسویه بدهی‌های دولت با شرکت‌های وزارت نیرو

لایحه بودجه ۱۴۰۴ - (شناسه بودجه‌ای ۷۰۴۲۱) - پ

به دولت اجازه داده می‌شود مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام شده فروش هر مترمکعب آب و هرکیلووات ساعت برق را (پس از تأیید سازمان حسابرسی به‌عنوان بازرس قانونی) و بدهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به بهره‌برداری رسیده شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نیرو موضوع ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی از محل ردیف درآمدی و ردیف هزینه‌ای ذی‌ربط در جدول شماره (۹) تا سقف به صورت جمعی - خرجی با اعمال حساب نزد خزانه‌داری کل کشور تسویه کند. شرکت‌های ذی‌ربط مکلف‌اند تسویه حساب را در صورت‌های مالی خود اعمال کنند. سرمایه شرکت‌های مذکور معادل بدهی تسویه‌شده ناشی از اجرای این حکم افزایش می‌یابد.

قانون بودجه ۱۴۰۴

در بند (پ) تبصره ۷ قانون بودجه ۱۴۰۲، به دولت اجازه داده می‌شود مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام شده فروش هر مترمکعب آب شرب و هر کیلووات ساعت برق را (پس از تأیید سازمان حسابرسی به‌عنوان بازرس قانونی) و بدهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به بهره‌برداری رسیده شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نیرو موضوع ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ با رعایت موازین شرعی و در چهارچوب عقود اسلامی از محل ردیف درآمدی و ردیف هزینه‌ای ذی‌ربط در جدول شماره ۹ (تا سقف سی و پنج هزار میلیارد (۳۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به صورت جمعی - خرجی با اعمال حساب نزد خزانه‌داری کل کشور تسویه کند. شرکت‌های ذی‌ربط مکلفند تسویه حساب را در صورت‌های مالی خود اعمال کنند.

شایان ذکر است طبق «تصویب نامه در خصوص تسویه مطالبات وزارت نیرو (شرکت توانیر) از دولت بابت مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام شده فروش هر کیلو وات ساعت برق» مصوبه هیأت وزیران در سال ۱۴۰۲، سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است مطالبات وزارت نیرو (شرکت توانیر) از دولت بابت مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام شده فروش هر کیلو وات ساعت برق مورد تأیید سازمان حسابرسی با بدهی شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی به دولت (خزانه داری کل کشور) بابت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به بهره‌برداری رسیده وزارت نیرو موضوع ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه کشور - مصوب ۱۳۵۱ - از محل ردیف درآمدی (۳۱۰۴۰۴) و ردیف هزینه ای (۳۱ - ۵۳۰۰۰۰) به صورت جمعی - خرجی به مبلغ سه هزار و ششصد و شصت و پنج میلیارد و ششصد و بیست و نه میلیون (۳,۶۶۵,۲۹۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تسویه کند.

اوراق ضمان: مدیریت بدهی دولت

لایحه بودجه ۱۴۰۴- (شناسه بودجه‌ای ۷۰۱۱۲)-ح

۱- ایجاد هرگونه طلب جدید از دولت و همچنین تعهد و تضمین دولت با رعایت بند (الف) ماده (۲۴) قانون برنامه هفتم پیشرفت به شرطی که دارای ردیف مشخص در قانون بودجه سنواتی در سال ایجاد تعهد بوده و همچنین به میزان سقف مذکور موافقتنامه مبادله انجام و صدور شناسه یکتا توسط سازمان برنامه و بودجه کشور انجام شده باشد مجاز است.

۱-۱- سقف مجاز صدور تضمین‌نامه‌ها و تعهدنامه توسط سازمان برنامه و بودجه کشور در قانون بودجه سال ۱۴۰۴ به غیر از اوراق مالی اسلامی معادل ... ریال تعیین می‌شود. در اجرای جزء (۶) بند (ب) ماده (۱۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت، سازمان مجاز است در زمان صدور تعهدات و تضامین جدید در چارچوب قانون بودجه، نسبت به انتشار/ واگذاری/ تحویل اوراق ضمان تا سقف تعهد یا تضمین فوق‌الذکر اقدام نماید. در سررسید اقساط و یا بازپرداخت اصل تضمین، در صورت عدم ایفای تعهد به اوراق مالی اسلامی تبدیل و قابل معامله در بازار سرمایه می‌باشد. سازمان مجاز است در سررسید نسبت به انتشار اوراق ضمان جدید یا جایگزینی آن با اوراق قبلی اقدام نماید.

قانون بودجه ۱۴۰۴

در جزء (۲) بند (ع) تبصره ۲ قانون بودجه ۱۴۰۴، در اجرای ماده (۲۴) قانون برنامه هفتم پیشرفت و نظم‌بخشی به تعهدات و تأدیه بدهی دولت، اقدامات زیر انجام می‌شود:

به دولت اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی (خصوصی و تعاونی) و عمومی غیردولتی که در چهارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۴۰۲ ایجاد شده از جمله مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، شهرداری-ها، ستاد اجرائی فرمان حضرت امام خمینی (ره) و شرکت‌های تابعه، آستان قدس رضوی و قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص) را از طریق نقدی، اسناد خزانه و اوراق مالی اسلامی، سهام با رعایت قانون نحوه اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم و چهارم (۴۴) قانون اساسی، تهاتر با اموال و بدهی اشخاص فوق به دولت از جمله بدهی‌های مالیاتی و عوارض قانونی سهم دولت و نیز ظرفیت بند «ت» ماده (۲۴) قانون برنامه هفتم پیشرفت، تا سقف پانصد هزار میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تسویه کند.

لایحه بودجه ۱۴۰۴- (شناسه بودجه‌ای ۷۰۱۱۲)-ز

وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است با هماهنگی بانک مرکزی، نهاد سپرده‌گذاری مرکزی اوراق دولتی در بانک مرکزی را ایجاد و امکان اتصال آن به شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و تسویه وجوه را فراهم نماید. کارگزاری‌های دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار در صورت احراز شرایط اتاق پایاپای این نهاد مجاز به عضویت در این اتاق بوده و امکان تسویه معاملات هم‌زمان از طریق دو نهاد سپرده‌گذاری را دارا هستند. اوراق ضمان دولتی موضوع جزء (۶) بند (ب) ماده (۱۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت از زمان سررسید در این نهاد مورد معامله قرار گرفته و یا با سررسید جدید مطابق شرایط صدور اوراق

جایگزین می‌شود. شرکت‌های دولتی مجازند با رعایت قوانین و مقررات بازار سرمایه نسبت به انتشار اوراق بهادار در این نهاد و یا اوراق بهادار کالایی در اتاق پایاپای بورس‌های کالایی اقدام کنند. شورای عالی بورس مکلف است دستورالعمل ایجاد نهاد سپرده‌گذاری اوراق دولتی در بانک مرکزی با سبب‌گردانی خزانه‌داری کل کشور به نحوی که با سایر شرکت‌های سپرده‌گذاری مرکزی به صورت روزانه تسویه اوراق بهادار را انجام دهد، حداکثر ظرف دو ماه تصویب و ابلاغ نماید.

قانون بودجه ۱۴۰۴

در جزء (۱) بند ش تبصره ۲ قانون بودجه ۱۴۰۴، - در اجرای جزء (۶) بند «ب» ماده (۱۰) قانون برنامه هفتم پیشرفت، سازمان برنامه و بودجه کشور مجاز است از طریق خزانه‌داری کل کشور، در زمان صدور تضامین قراردادهای تأمین مالی جدید، برای مؤسسات اعتباری در چهارچوب این قانون، نسبت به تحویل اوراق تضمین (موضوع بند «ش» ماده (۱) قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها) تا سقف دو میلیون میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و با سررسید حداکثر پنج-ساله جهت انجام تکالیف قانون، به مؤسسات اعتباری اقدام نماید. این اوراق در سررسید و در صورت عدم ایفای تعهد توسط متعهد اصلی، در چهارچوب قانون بازار اوراق بهادار، به اوراق مالی اسلامی قابل معامله در بهابازار (بورس) تبدیل می‌شود.

سقف انتشار اوراق تضمین شرکت‌های دولتی مجموعاً معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) سرمایه گذاری‌های مصوب در بودجه سنواتی و دارای مجوز از شورای اقتصاد با تضمین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود می‌باشد و در صورت عدم ایفای به موقع تعهد، خزانه‌داری کل کشور با اعلام سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به برداشت وجوه از حساب‌های شرکت دولتی موردنظر اقدام و به حساب مؤسسه اعتباری دارنده اوراق تضمین واریز می‌نماید.

۵- پیشنهادات سندیکای صنعت برق جهت تصویب در بودجه ۱۴۰۴

در لایحه بودجه ۱۴۰۴، برای تسویه بدهی دولت به بخش برق صرفاً از محل واگذاری دارایی‌های صنعت برق و مولدسازی برای پرداخت بدهی‌های دولت به بخش خصوصی احکامی لحاظ شده است که جوابگوی نیازهای این صنعت نمی‌باشد. لذا سندیکای صنعت برق ضمن تأکید بر اهمیت موضوع که بر سرنوشت فعالان بخش خصوصی صنعت برق و به تبع سایر بخش‌های اقتصادی اثر مستقیم دارد، احکام پیشنهادی خود را به شرح مقابل ارائه می‌نماید:

لایحه بودجه ۱۴۰۴	پیشنهادهای سندیکا	قانون بودجه ۱۴۰۴
الحاق بند به تبصره ۱۴: وزارت نیرو مکلف است پنجاه درصد (۵۰) از درآمدهای حاصل از اصلاح بهای برق موضوع ماده (۳) قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق مصوب ۱۵/۸/۱۴۰۱ را جهت حمایت از طرحهای بهینه سازی مصرف برق؛ اتمام طرح های نیمه تمام صنعت برق با اولویت نوسازی شبکه فرسوده انتقال برق؛ و پرداخت مطالبات تولیدکنندگان و پیمانکاران صنعت برق و شرکتهای توزیع برق صرف نماید. وزارت نیرو مکلف است گزارش تفصیلی عملکرد این بند از جمله میزان تخصیص به تفکیک محل های هزینه را هر سه ماه یک بار به کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.		
	✗	✓
برای تسویه بخشی از بدهی دولت به شرکت توانیر بابت مابه التفاوت قیمت تمام شده و تکلیفی فروش برق، موضوع ماده ۸ قانون مانع زدایی توسعه صنعت برق مصوب ۱۴۰۱؛ وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با تضمین سازمان برنامه و بودجه تا سقف ۳۰۰ هزار میلیارد ریال انواع اوراق مالی اسلامی ازجمله اسناد خزانه اسلامی را با حفظ قدرت خرید منتشر و به طلبکاران وزارت نیرو شامل سازندگان و تامین کنندگان تجهیزات، پیمانکاران و مشاوران، تولید کنندگان برق حرارتی، تجدیدپذیر و پراکنده؛ با معرفی وزیر نیرو واگذار نماید.		
	✗	✓
ساز و کار پرداخت بدهی به تولیدکنندگان و پیمانکاران غیردولتی برق از طریق واگذاری اموال و انتشار اسناد خزانه اسلامی		
	✗	✓

لایحه بودجه ۱۴۰۴

پیشنهادهای سندیکا

قانون بودجه ۱۴۰۴

در بند (ج) تبصره ۱۴ قانون بودجه ۱۴۰۴، در اجرای ماده (۶) قانون حمایت از صنعت برق و ماده (۸) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق، به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به پرداخت بدهی قطعی و حسابرسی شده تا پایان سال ۱۴۰۳ به تولیدکنندگان برق بخش غیردولتی و همچنین پیمانکاران و تأمین‌کنندگان تجهیزات صنعت برق کشور با هماهنگی وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت نیرو، ضمن رعایت مصوبه مولدسازی دارایی‌های دولت مورخ ۱۳۹۹/۹/۴ شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا از طریق واگذاری اموال و دارایی‌های (غیرمنقول) دولت (به استثنای شرکت‌های تابعه وزارت نیرو) با رعایت اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی و انتشار اسناد خزانه اسلامی تا سقف ششصد هزار میلیارد (۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به طلبکاران مذکور توسط شرکت دولتی، با تضمین دولت به عنوان رکن ضامن، اقدام نماید. به میزان بدهی پرداخت‌شده از محل این تبصره، از میزان بدهی دولت به شرکت توانیر بابت مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام‌شده برق موضوع ماده (۶) قانون حمایت از صنعت برق و ماده (۸) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق کاسته می‌شود.

منابع:

- [۱] قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور.
- [۲] قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور.
- [۳] قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور.
- [۴] قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور.
- [۵] لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور.
- [۶] رمضانی، ایمان و موسوی، سیده مریم. (۱۴۰۳). بررسی بخش دوم لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور: بخش برق و انرژی هسته‌ای. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.